

І. ТЕРЕЛЯ ПЕРЕВОДИТЬ ГОЛОДІВКУ

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Як інформують Комісія Прав Людини при СКВУ, через дисидентський кола в Москві прийшла на Захід вістка, що відомий оборонець Української Католицької Церкви в Україні Іосиф Тереля розпочав від 22-го лютого 1987 року голодівку, на знак протесту, що йому не дозволено внести подання на еміграцію із СРСР.

І. Тереля

Як відомо, І. Тереля на початку лютого був звільнений разом з деякими іншими в'язнями з карного табору, де він відбував свою кару 12 років за „протисовієтську агітацію і пропаганду“, а на ділі за публікацію підпільної „Хроніки Катакомбної Церкви в Україні“ і за оборону віруючих.

Повернувшись до села Довге на Підкарпатті, І. Тереля негайно звернувся до місцевої влади, щоб дала дозвіл йому, дружині Олені і їхнім трьом дітям виїхати поза кордони СС-СР, але його прохання відкинули. Це і є причиною того, що І. Тереля розпочав голодівку, не зважаючи на поганий стан здоров'я. Він в часі ув'язнення хворів на печінку і серце та потерпів пошкодження хребта, яке у таборі прані на Сибірі помітно погіршилося з приводу сильних морозів.

На підставі інформації із дисидентських кіл, які отримала Христина Ісаїв, голова Комісії Прав Людини, скомунікуватися тепер із І. Терелею є дуже важко, і правдоподібно місцеві органи безпеки затримують усі листи та посилки для нього призначені. Також на думку Х. Ісаїв можливість на виїзд для родини І. Тереля є дуже мало, тому що з 1-им січня 1987 року введено в СРСР новий закон про еміграцію, який дозволяє на виїзд лише тим, які мають поза границями СРСР найближчу родину.

КРАЙОВА РАДА УАКР ВІДБУЛА НАРАДИ

Нью Йорк (Р.Б.). — У суботу, 14-го лютого ц.р., відбулося друге річне засідання Крайової Ради Української Американської Координаційної Ради тут у власній квартирі Українського Народного Дому при участі 35 зареєстрованих делегатів, представників Відділів УАКР, членів Крайової Ради і Екзекутиви.

Нарадами проводили д-р Богдан Шебунчак і Іван Олексин, секретарював д-р Роман Борковський.

Наради відкрив коротким словом голова Крайової Ради д-р Б. Шебунчак і попросив присутніх вислухати пам'яті тих членів, які вміжчасі відійшли у вічність саме д-р Мирослав Чоловський, заступник голови Крайової Ради УАКР, який помер 1-го лютого ц.р. у віці 55 років.

Вечерню звітував скарбник Роман Данилюк, який подав фінансовий стан за останній рік. У фінансовому звіті він підкреслює те, що УАКР подав виповнення своїх зобов'язань до Секретаріату СКВУ. Р. Данилюк подав деякі заваги до друкованого звіту. В наступному звітували: д-р Роман Барановський, пресовий референт, який також долучив писаний звіт, Роман Крупка і інж. Михайло Ніч.

Дуже цікаві були звіти представників відділів УАКР. Звітували представники таких місцевостей істейт: Філадельфія — інж. Михайло Ніч, Дітройт — інж. Зенон Васильєвич, Атланта — Ольга Цегельська, Маямі Біч — д-р Юрій Цегельський, Голлівуд, Флора — ред. Богдан Катамай, Баффало — д-р С. Дорошак Кергонсон, Н. Й. — д-р Олег Волянський, Нью Йорк — д-р М. Шпитко і М. Турецький, Глен Спей, Н. Й. — Зенон Голубєв, Ньюарк-Ірвінгтон, Н. Дж. — Олександр Балтимор — О. Стельмах.

Діяльність у відділах залежала від величини громи-

ня Екзекутиви УАКР. Рішення провід Безсторонніх Організацій. Зате УАКР не погодився на назву, вважаючи, що мусить бути збережена назва УАКР. Ту частину звіту доповнив представник УАКР в комісії Епископа Лостена, д-р Р. Борковський.

Після звіту голови доповіли його поодинокі члени Екзекутиви, реферуючи про свої ділянки праці. Секретар Екзекутиви Броніслава Скорупська провадила листування, опікувалася архівом і засідань Екзекутиви. Виконувала також деякі репрезентативні обов'язки.

Вечерню звітував скарбник Роман Данилюк, який подав фінансовий стан за останній рік. У фінансовому звіті він підкреслює те, що УАКР подав виповнення своїх зобов'язань до Секретаріату СКВУ. Р. Данилюк подав деякі заваги до друкованого звіту. В наступному звітували: д-р Роман Барановський, пресовий референт, який також долучив писаний звіт, Роман Крупка і інж. Михайло Ніч.

Дуже цікаві були звіти представників відділів УАКР. Звітували представники таких місцевостей істейт: Філадельфія — інж. Михайло Ніч, Дітройт — інж. Зенон Васильєвич, Атланта — Ольга Цегельська, Маямі Біч — д-р Юрій Цегельський, Голлівуд, Флора — ред. Богдан Катамай, Баффало — д-р С. Дорошак Кергонсон, Н. Й. — д-р Олег Волянський, Нью Йорк — д-р М. Шпитко і М. Турецький, Глен Спей, Н. Й. — Зенон Голубєв, Ньюарк-Ірвінгтон, Н. Дж. — Олександр Балтимор — О. Стельмах.

Діяльність у відділах залежала від величини громи-

(Закінчення на стор. 3)

Влаштовують курс провідництва для молоді

Вашингтон. — Організація „Фрідом федерейшен“, що складається з представників поневоленіх московським більшовизмом народів Європи й Азії, (включаючи Кубу з західної гемісфери), влаштовує корисну програму для студентів коледжів, які мають бажання і здібності бути лідерами суспільного й державного життя країни.

Програма називається „Youth Leadership Development Program“, і в неї включено доповіді з діянок про експансію більшовицьку внутрішню і зовнішню політику та ознайомлення з системою і діями американського Уряду та Конгресу. Головна ціль курсу є вивчити методи як підходити до державних установ і як наві'язувати контакти з визначними урядовими особами. На цьому курсі можна зустрітись з такими впливовими особами, які в засягу їхніх функцій можуть бажаним помігати.

Курс триватиме від 15-го до 18-го травня ц.р. і відбудеться в курортній місцевості Блю Рідж Мавнтенс, 60 миль на захід від Вашингтону. Українці можуть влаштувати на цьому курсі п'ятьох учасників. Умови участі такі: учасникам треба на власний кошт приїхати лише до Вашингтону; із Вашингтону автобусом заезуть їх на призначене місце, де нічліги і харчі будуть забезпечені безплатно.

Заохочується українське студентство до участі в цій програмі, що допоможе в майбутньому багатом не тільки тим, які планують працювати для держави, але й тим майбутнім професіоналістам, які потребуватимуть доступу контактів до багатьох галузей державної структури.

Охочі можуть голоситися телефонічною передзвоненням квоти до: Freedom Federation, tel.: (202) 546-7440.

Влаштовують курс провідництва для молоді

Вашингтон. — Організація „Фрідом федерейшен“, що складається з представників поневоленіх московським більшовизмом народів Європи й Азії, (включаючи Кубу з західної гемісфери), влаштовує корисну програму для студентів коледжів, які мають бажання і здібності бути лідерами суспільного й державного життя країни.

Програма називається „Youth Leadership Development Program“, і в неї включено доповіді з діянок про експансію більшовицьку внутрішню і зовнішню політику та ознайомлення з системою і діями американського Уряду та Конгресу. Головна ціль курсу є вивчити методи як підходити до державних установ і як наві'язувати контакти з визначними урядовими особами. На цьому курсі можна зустрітись з такими впливовими особами, які в засягу їхніх функцій можуть бажаним помігати.

Курс триватиме від 15-го до 18-го травня ц.р. і відбудеться в курортній місцевості Блю Рідж Мавнтенс, 60 миль на захід від Вашингтону. Українці можуть влаштувати на цьому курсі п'ятьох учасників. Умови участі такі: учасникам треба на власний кошт приїхати лише до Вашингтону; із Вашингтону автобусом заезуть їх на призначене місце, де нічліги і харчі будуть забезпечені безплатно.

Заохочується українське студентство до участі в цій програмі, що допоможе в майбутньому багатом не тільки тим, які планують працювати для держави, але й тим майбутнім професіоналістам, які потребуватимуть доступу контактів до багатьох галузей державної структури.

Охочі можуть голоситися телефонічною передзвоненням квоти до: Freedom Federation, tel.: (202) 546-7440.

ДОПОВІДЬ Д-РА Р. ОСІНЧУКА

Нью Йорк. — 82-ий Відділ Союзу Українок Америки в Нью Йорку влаштував доповідь д-ра Романа Осінчука на тему „Україна по катастрофі в Чорнобилі“, про жертви в людях і шкоди в народному здоров'ї. Доповідь відбудеться в неділю, 22-го березня ц.р., о годі 1:30 по полудні в залі Драматичного Театру при 140 Друзів.

(Закінчення на стор. 3)

Г. Якунін повернувся із заслання

Москва. — Тут стало відомо, що із сибірського заслання був достроково звільнений православний священник Глеб Якунін. Він був засуджений у 1979 році за статтю 70 Кримінального кодексу РСФСР, тобто за антисовєтську агітацію і пропаганду, на п'ять років ув'язнення і п'ять років заслання. Рішення про звільнення Г. Якуніна Верховна Рада СРСР прийняла у вівторок, 10-го березня.

Отець Г. Якунін має 53 роки. В 1976 році він став одним з засновників Християнського комітету захисту прав віруючих в СРСР. Засновники комітету заявили, що в Совєтському Союзі проголошений конституційний принцип свободи совісті нашоветується на великі труднощі у зв'язку зі ставленням до релігії держави, яка буде безрелігійне суспільство.

Створення такого комітету було практичним кроком до об'єднання зусиль всіх християнських церков, які є в Совєтському Союзі для спільного відстоювання свободи віровизнання і церковного життя проти

дискримінації віруючих. Члени комітету захисту прав віруючих в СРСР неодноразово виступали з протестами проти арештів учасників правозахисного руху, зокрема керівника Московської Гельсінської групи Юрія Орлова, який тепер перебуває в ЗСА.

Члени комітету взяли активну участь в обговоренні проекту нової совєтської конституції. Особливу тривогу в них викликало впровадження положення, згідно з яким остаточною метою проголошувалось виховання людини комуністичного, тобто атеїстичного суспільства.

1-го листопада 1979 року о. Г. Якуніна заарештували. Під час слідства і суду він тримався мужньо, на відміну від деяких своїх однодумців. Священник Дмитрій Дудко, наприклад, покаявся ще перед судом: він виступив на московській телебаченні, осудив свою минулу діяльність як „антисовєтську“ і „шкідливу“ і йому простили. Згодом він дістав одну з найкращих парafій у Москві.

В Чехо-Словаччині засуджено п'ятьох музикантів

Прага, Чехо-Словаччина. — Як уже інформовано, тут відбувся судовий процес над п'ятьма членами секції джазу чехо-словацької спілки музикантів. Підсудних, на чолі з головою секції Карелом Серпом, обвинуватили в недозволеніх фінансових операціях і підірві соціалістичної держави.

Судовий процес у Празі привернув увагу міжнародної преси і чехо-словацької громадськості тим, що він, як вважають, був влаштований для демонстрації незалежності пражської партійної еліти і її небажання йти курсом лібералізації соціалістичного суспільства, що його проводить Міхал Горбачов.

„Вина“ музикантів була в тому, що у друкованих виданнях секції джазу, крім чисто музичних тем, появлялися статті, в яких автори дозволяли собі обережну критику існуючих в Чехо-

Словаччині порядків, а це суперечило соціалістичним принципам.

Колегія в складі трьох суддів засудила керівника секції К. Серпа на 18 місяців в'язниці. Його заступник Владімір Куріл засуджений на 10 місяців. Ше трьох членів керівництва секції засуджено на умовні покарання. Двоє обвинувачених були відсутніми у зв'язку з хворобою.

Після оголошення вироку на К. Серпа наділи наручники. Коли конвоїри виводили його з судової зали, Серп крикнув по-англійськи звертаючись до західних репортерів: „Я потребу вашу допомогу!“ Понад 200 осіб, які були присутніми на суді, проводили Серпа аплодисментами.

Державний департамент З'єднаних Штатів Америки висловив різкий протест урядові Чехо-Словаччини у зв'язку з судовим процесом над членами секції джазу.

У СВІТІ

ІНДІЙСЬКІ ТЕРОРИСТИ — поліція думас, що це сікхи — підклали бомбу під міст, яким проїжджав пасажирський поїзд. Загинуло 18 осіб, а принаймні понад 200 було поранених. Прем'єр-міністр центрального уряду Раджів Ганді наказав вислати в околицю, у якій трапився терористичний напад, військові частини і урядову комісію для переведення докладного слідства.

КОЛИШНІЙ ЛІДЕР руху спротиву в Нікарагуа Артуро Круз, який недавно зрештунував з цього посту, заявив кореспондентам, що повстанський рух в Нікарагуа є „дуже слабкий“ і без інтенсивної американської допомоги він почне розпадатися, або його розіб'ють урядові військові частини сандіністів. Запитаний кореспондентами чи його відхід міг вплинути на голосування в Палаті Репрезентантів, яка намагається стримати 40 мільйонів доларів, які належать контраст із 100-мільйонною суми, Круз відповів, що він не має жадного впливу на голосування в Конгресі, бо його зацікавленням є події в Нікарагуа, а не в ЗСА.

СОВЕТСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНИЙ корабель затонув, приблизно 210 миль від берегів штейту Нью Джерзі. Гелікоптери американської прибережної сторожі врятували 37 моряків і на бажання амбасди СРСР у Вашингтоні привезли їх на посылість амбасди. 482-футовий корабель „Комсомолец Кіргізії“, який віз в більшість мук до Куби, попов у розбурхане море і почав подавати сигнали С—О—С вже в суботу, 14-го березня. Сигнали зловила прибережна сторожа ЗСА і зараз такі повідомлення про советський амбасду у Вашингтоні. Коли в неділю, 15-го березня, вишло сонце на місці корабля залишилася тільки велика оліяна пляма, що вказувало про затонення корабля. Генеральний консул Владімір Кулешов особисто наглядая за перевозом моряків з бази прибережної сторожі у Філадельфію до Вашингтону.

ПРЕДСТАВНИК БРИТАНСЬКОГО міністерства оборони Мартін Фуллер поінформував спеціальний комітет палати громад, що воєнні витрати пов'язані з обороною Фалклендських островів винесли понад 13 мільйонів фунтів штерлінгів. Тепер вдерження гарнізону на Фалклендах винеситиме річно від 250 до 400 мільйонів фунтів.

ВІДОМІЙ АРХІЄПІСКОП Валерій Тріфа, першоієрарх Румунської Православної Церкви в ЗСА і Канаді, якому живильні коза закидали воєнні злочини під час Другої світової війни, помер на удар серця на 72-му році життя ще 28-го січня цього року. В останньому часі архієпископ Тріфа жив в Лісбоні, Португалії.

В СРСР ЗНОВУ ПОЧАЛИ КРИТИКУВАТИ Й. СТАЛІНА

Москва. — Совєтський історик Александер Самсонов, відомий знавець спеціаліст совєтсько-німецьких відносин з-перед Другої світової війни і дослідник воєнних подій, заявив у понеділок, 16-го березня ц.р., що тодішній диктатор Совєтського Союзу Йосиф В. Сталін, своїми поганими передбаченнями, потягненнями і військовою та політичною стратегією завів був Совєтський Союз над берег пропасти під час Другої світової війни, не підготувавши навіть Червоної армії для оборони батьківщини перед ентуальнуою інвазією гітлерівських військ.

А. Самсонов, 79-річний авторитет, до опінії якого прислуховуються партійні і урядові чинники, написав на цю тему довшу статтю у тижневику „Аргументи і Факти“, кажучи, що виною Й. Сталіна було й те, що німецькі військові частини стояли вже на передмістях Ленінграду і Москви, а совєтська армія і її головне командування знаходилося у стані хаосу. Він (Сталін) навіть не брав до уваги можливість інвазії Адольфа Гітлера на Совєтський Союз і кілька тижнів перед інвазією, коли на західних кордонах німецьке головне командування змусувало кілька надцять армій, а зокрема танкові, панцерні і летунські частини, Сталін запевняв членів Політбюро, що співпраця СРСР з Німеччиною розвивається корисно, згідно з підписаним в 1939 році договором між міністром СРСР Молотовим і Ріббентропом.

„Я далекий від того, щоб звинувачувати Й. Сталіна в тому, що він був поганим командиром“, — пише А. Самсонов у загаданому тижневику, стаття якого була написана переважно для членів компартії і лекторів, правдоподібно для цього, щоб знову відновити дискусію серед партійних кіл про сумну роллю Й. Сталіна і тим са-

мим вказати на нові напрями у політиці теперішнього керівництва.

Як відомо, здібність Й. Сталіна, як головного командира під час Другої світової війни, квестіонував також в 1956 році Нікіта Хрущов, тодішній генеральний секретар ЦК КПСС, але і після цього історики і високі партійні достойники уникали, чи боялися зачіпати цю тему, а деякі, після осудження Н. Хрущова, оспорювали „тендіційне насвітлення ролі Й. Сталіна“ Н. Хрущовим.

А. Самсонов, наприклад, твердить, що Сталін вперто відмовлявся проголосити загальну мобілізацію молоді до війська напередодні гітлерівської інвазії на СС-СР, хоч вже тоді державна служба безпеки, а головні військова розвідка знали про концентрацію німецького війська на кордонах СРСР і Німеччини. Але й про ці справи деякі історики не говорять сьогодні, зумисно ігноруючи факти, які можуть мати велике значення для майбутніх поколінь.

„Ми історики, вважаємо, що атака Гітлера розпочалась несподівано, непередбачено, але фактично так воно не було. Війна з Німеччиною була передбачена у високій військових колах, які, однак, не мали відваги протиставитись поглядів Й. Сталіна“, — каже А. Самсонов і додає, що цім шастям був виграний бій під Сталінградом, бо в протівному випадку СРСР був би опинився перед катастрофою.

Очевидно, А. Самсонов, як також інші совєтські історики, не згадує про масову ІІ більшову допомогу З'єднаних Штатів Америки для СРСР, і відкриття другого фронту проти гітлерівських армій на заході. І це й помилки Гітлера на Сколі, а не „геройство“ доблесної совєтської армії, врятувало СРСР перед заглодою.

В АМЕРИЦІ

ДЕЛЕГАЦІЯ ПАЛАТИ Репрезентантів на чолі зі спікером Джимом Райтом відвідала в квітні цього року Мадрид, Москву, Київ і Західний Берлін. До складу делегації ввійдуть 20 конгресменів, як демократи, так і республіканці. Один із членів делегації, конгресмен-демократ Томас Фолі, сказав, що поїздка відбудеться на запрошення Верховної Ради СРСР і що колишній совєтський амбасадор у Вашингтоні Анатолій Добрилін запевняв конгресменів, що вони зможуть зустрітись з високопоставленими кремлівськими лідерами. Т. Фолі не згадав, чи делегація прийме Міхал Горбачов. За словами Вашингтонського конгресмена делегація обговорить у Москві велике коло справ, у тому числі переговори про роззброєння, регіональні конфлікти в Афганістані і Центральній Америці, справи торгівлі і прав людини.

ВАШІНГТОНСЬКИЙ ФЕДЕРАЛЬНИЙ суддя Баррінгтон Паркер відкинув позов колишнього члена Ради Крайової Безпеки підполковника Олівера Норта, який вимагав визнати неконституційними правозахисні Лоренса Волша, що очолює незалежну комісію Департаменту справедливості в справі розслідування обставин іранського скандалу. „Американський народ вимагає повного розслідування можливої участі Уряду в продажі зброї Іранові і передачі грошей „контрас“, — сказав Б. Паркер. — Намагаючись захистити інтереси суспільства, незалежна комісія має енергійно і відповідально“. Паркер заявив, що позов О. Норта фактично являє собою вимогу припинити роботу комісії Волша.

РЕЧНИК ДЕРЖАВНОГО департаменту Чарльз Редман повідомив репортерів, що делегація ЗСА на переговорах у справі роззброєння в Женеві подала совєтській делегації пропозиції щодо перевірки виконання майбутніх угод про ракетні середнього засягу. В минулому З'єднанні Штатів, в погодженні зі Совєтським Союзом, не оголошували публічно пропозиції, внесені на переговорах, вважаючи, що їх треба обговорювати за закритими дверима, а не влаштовувати обговорення в газетах і на телебаченні. Ч. Редман сказав, що ЗСА відмовилися на цей раз від подібної практики, бо надають своїм пропозиціям особливого значення. Передбачаючи, що їх буде обговорювати державний секретар Джордж Шулі з совєтськими офіційними особами під час квітневої поїздки до Москви.

ЖІНКИ ТРЬОХ АМЕРИКАНСЬКИХ професорів, захоплених терористами 24-го січня цього року, зустрілись з прем'єр-міністром Лівану Рашидом Караме і просили його сприяти у звільненні їх чоловіків. „Буде зроблено все можливе, щоб їх звільнили“, — сказав без особливого ентузіазму Р. Караме, добре знаючи, що ні він, ні його кабінет не мають контролю над подіями, що відбуваються в столиці Лівану, так і за її межами. Відповідальність за викрадення трьох американців і одного індійця — професорів Американського університету в Бейруті — взяла на себе група Ісламський джихад за звільнення Палестини. Її перша вимога була в тому, щоб Ізраїль звільнив 400 в'язнів-арабів в обмін на професорів. Ізраїль цю пропозицію відкинув. Від того часу терористи не висували знову цю вимогу, то забували про неї.

Вийшов збірник з доповідями про голод і лінгвіцид

Болдер, Колорадо. (ОУПС). — Науковий збірник доповідей з першого міжнародного конгресу про голод і геноцид у 1982 році, в тому доповіді д-ра Джеймса Е. Мейса про геноцидний голод в Україні в роках 1932-33 й проф. Ярослава Рудницького про лінгвіцид, вий-

шов за редакцією І.В. Чарного в Вест-Ву Пресс у Болдері, Колорадо в 1984 році.

Як повідомляє отанне число бюлетеню „Інтернет“ перше видання цього збірника вже розійшлося й друкується друге видання без змін у його змісті.

Стараються про поштову марку з нагоди 1000-річчя Хрищення „Росії“

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Інформаційний бюлетень організації „Свобода комунікації“ подає у своєму числі за осінь 1986 року нотатку та зразок листа в англійській мові, як треба писати до Дорядчого комітету для поштових марок у Вашингтоні з проханням випустити в 1988 році окрему поштову марку для відзначення 1000-річчя Хрищення Русі.

Але у зворі листа англійською мовою написано, що

автор його, покликаючись на свободу релігії в ЗСА, а рівночасно стверджуючи відкинення людських прав в СРСР, просить про затвердження окремої поштової марки з приводу 1000-річчя Хрищення Росії. Також у зразку листа підкреслюється, що росіяни морально підтримували на терені ЗСА відзначування 1000-річчя Хрищення Польщі в 1966 році і що відповідна марка в тому році появилася.

Знову зводять наклеп на Слугу Божого Митрополита А. Шептицького

Джерзі Сіті, Н. Дж. — У Львівському журналі „Жовтень“, число 2 за лютий 1987 року, якийсь Юліан Шульмейстер знову зводить наклеп на Слугу Божого Митрополита Андрея Шептицького, який, мовляв, благословляв гітлерівські армії, які „непереможним ходом“ маршували в Україну.

Свою статтю, як виглядає написану на замовлення КГБ, автор назвав „Камінь у Тель-Авіві“ і присвятив її не тільки очорнюванню Митрополита А. Шептицького, але також „Ізраїльських сіоністів“, зокрема голови Товариства єврейсько-українського зв'язку Якова Сусленського, який від багатьох років старається щоб комісія Яд Вашему, яка діє при Єрусалимському інституті пам'яті жертв нацизму, надала Митрополитові А. Шептицькому титул „Праведника світу“.

Автор названої статті несподівано підходить до самої теми і кинь собі вже із самої назви „Яд вашем“. Він пише, що в перекладі це слово означає „Рука і суїцй“. Під сувоєм розуміється свя-

щенне писання — Тора, „А про яку руку йде мова? Згадайте, неважно — інститут керує відставний генерал ізраїльської розвідки Іцхак Арад“.

Потім він похопився, що цим він може образити не тільки ізраїльців, але усіх живих в ізраїлі, тому пише далі, що, мовляв, „чим ми зовсім не збираємося стверджувати, що інститут не провадить робіт, які відповідают своєму призначенню“. А далі каже, що „в його стінах зібрані численні документи, які свідчать про знищення нацистами євреїв Європи. С оригінали й фотокопії документів юденратів, створених гітлерівцями для здійснювання своїх варварських планів. Проте використовують ці документи для виправдання сіоністських похитачів Гітлера, які займали команди йосади в багатьох юденратах окупованої нацистами Європи“.

Підставлений автор нарікає, що інститут („Яд Вашем“) випускає чимало „злихних вигадок про Радянський Союз, який самовідданно рятує еврів“. Автор,

для прикладу, подав наголос трих книжок виданих інституту: „Із нацистського полону в радянський“, „Латинські євреї в сибірському вигнанні“, „Мучеництво в Москві“.

СВОБОДА

FOUNDED 1983

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Tel: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. USA members 1 year — \$15.00. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Грати і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право вилучати і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — за зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНАО \$15.00 річ. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346

Jersey City, N.J. 07303

Пресові конференції Президента

За останніх сім місяців президент Роналд Реген перевів тільки одну пресову конференцію, 19-го листопада минулого року. Американські засоби масової інформації дуже таким станом невдоволені. Коли недавно Президент виправдував себе перестудом і болем горла, то появився на ту тему іронічні заяви: світ американської преси просто зрозумів таке виправдання, як неповажний викрут. Але існує сутня і поважна причина, чому президент Реген не квапиться із уведенням в звичай періодичних пресових конференцій, кожного місяця, як цього хотіли б акредитовані в Білому Домі журналісти.

Ніхто інший, а вони самі винуваті, що Президент не квапиться до зустрічі з ними. У першій каденції урядування Реген виявив ще більшу рішучість і зручність у своїх відповідях на запити кількохсот журналістів на його пресових конференціях. Але від того часу він мав дві операції і має тепер такі 77 років. На ті останній пресовій конференції в листопаді минулого року журналісти поводитися так арогантно, що треба було дивуватися терпимості Президента. Його назвали були „Великим комунікатором“, — його величали за його красномовний талант, але нема чого дивуватися, що людина на найвищому в державі становищі не хоче наражатися на такі прикраси, які межують з особистою образою. У пресі появилася вістка, що найбільшим противником частих і періодичних пресових конференцій Регена є його дружина Ненсі, обурена поведінкою акредитованих у Білому Домі журналістів. Їхні запити своїм тоном і змістом нагадують поведінку прокуратора на судовій залі, який оскаржує підсудного і старається за визнання його винуватим. Кожна пресова конференція Президента починається його короткою заявою в якійсь конкретній справі. Журналісти не тримаються тієї теми, тільки засипають Президента такими запитами, щоб його неначе загнати в кут, щоб довести йому суперечність його заяв, щоб використати нагоду для атаківання дискредитування його. Можна уявити собі, що Реген, зберігаючи назверх спокій і рівновагу, вертається з такої пресової конференції до свого помешкання у Білому Домі виснажений, втомлений і сердитий. Ніхто краще про це не знає, як його дружина. Її закидають, що вона Ненсі, втручається у державні справи, але треба її розуміти і виправдати, коли вона хоче своєму чоловікові заощадити такі прикрі сцени, дармащо кожна пресова конференція Регена вмикається у кільках рамках 35-40 хвилин.

Від листопада минулого року найбільше шуму наробила афера з продажем зброї Іранові та переведенням грошей за ту зброєю протикомуністичним партизанам в Нікарагуа. Справу досліджувала Комісія, покликана самим Регеном, з колишнім Джаном Тавером у провіді. Після проголошення звіту цієї Комісії Президент промовляв з Білого Дому і у цій своїй 15-хвилинній промові значно нахилив неприхильну йому атмосферу. Але справа далі не з'ясована в усіх деталях. Усю правду знають тільки два колишні члени Ради Крайової Безпеки, Джан Пойндекстер і Олівер Норт. Обидва мовчать і все це товчється питання, яким чином добути від них всю правду. Преса шарпає віцепрезидента Буша за ніби його причетність до іранської афери; державному секретареві Шульцові і секретареві оборони Вайнбергеру закидають нелояльність супроти Президента; на найважливіших постах у Білому Домі, Ради Крайової Безпеки, Центральній Розвідчій Агенції та ФБІ наступили персональні зміни; закупаються нові вершинні конференції — назбиралась велика сила різних актуальних справ внутрішнього і міжнародного порядку — все це може стати і напевно стане предметом найближчої пресової конференції Президента.

Американське суспільство і міжнародний світ зацікавлені в такій конференції. Але журналісти на пресовій конференції Президента повинні такі зміняти свою поведінку і не робити такої поважної конференції видовища, яке погано свідчить про рівень та пресову й політичну етику представників преси у Білому Домі. Інвестиція не повинна мати місця під час пресових конференцій.

Виступаючи 27-го січня ц. р. на Пленумі ЦК КПРС, Горбачов сказав: „ЦКПРС, керівництво країни (...) не змогли своєчасно і в повному обсязі оцінити необхідність змін, небезпечне на-ростання кризових явищ у суспільстві...“

Західні знавці СРСР, які мають значний вплив на закордонну політику їхніх країн, не раз робили основні помилки в їхніх оцінках СРСР. На жаль, навіть тепер таких людей як Збігнев Бжезінський є дуже мало і тому вони багато влітати не можуть. Таким чином публіка Заходу аж до шістдесятних років не знала про те, що діялося в СРСР за часів Сталіна. Через довгий час над закордонною політикою західних країн домінувала дивна концепція, що росіяни збираються тільки тому, що вони почувалися загроженим Заходом, а не тому, що вони хочуть стати панівною потугою світу. Багато експертів запевняли нас, що росіяни зміняться, як тільки західні держави їх запевнять (наприклад, зменшуючи військові бюджети), що вони СРСР не загрожують. Захід трохи опам'ятався тільки тоді, коли росіяни здобули військову перевагу.

Найбільш разуючо помилю- ті експерти робили і роблять відносно проблеми націоналізму серед понево- лених націй імперії. Та це може навіть і не диво. Майже ніхто з них української як якоїсь іншої неросій- ської мови не знає. Отже, все їхнє знання походить з російських джерел. Але не тільки те! Кажуть, що були часи, де від 60 до 80 відсот-

М. Мельник

ПОЛІТИЧНІ РЕФОРМИ ГОРБАЧОВА

ків західних кореспондентів у СРСР не знали по-російськи. Яке ж тоді вони могли інформувати свої країни про дійсну політичну і економічну ситуацію в тій країні, коли вся їхня інформація походила від урядових кіл?

Тим часом від Леніна до Горбачова однією із найважливіших проблем урядів імперії була проблема націоналізму поневолених націй. Причина в тому до- сить очевидна. Коли б по- неволені нації імперії поча- ли виявляти масовий спротив проти окупанта, тоді імперію можна б порівняти із спорохнвлім деревом, що під подовим вітру в ко- жному моменті може повали- тись.

Західні експерти того не бачать, і тому вони продов- жують настоювати на тому, що Великий Голд в Україні був зорганізований для боротьби з кулаками, а не з українцями, та що націона- льна проблема в імперії не існує, і тому імперію воло- діють партотрати, а не ро- сіяни, так що всі проблеми там можна вияснити з чисто ідеологічного штильпункту.

Деякі наші люди так захоплені високими позиці- ями та національним походо- женням тих експертів, що не тільки їхні позиції під- тримують, але ще й горді з того, що вони є радше по- сторонні таким високопо- ставленим людям ніж по- сторонні українських знав-

ців. Ті речі нам варто взяти до уваги, коли нам прихо- диться займати становище до останніх подій у СРСР. Як бачимо з вищесказано- го промови Горбачова, основною причиною полі- тичних реформ, що він їх впроваджує, є не лібералізм Горбачова (читач може пригадує заваги прем'єр- міністра Великобританії Маргарет Тачер на ту те- му), а наростаюче невдово- лення в СРСР. Опублікова- ні тези доповіді Горбачова повторюють що аналізу. Там кажеться: „...керівні органи (...) не зуміли вчасно і критично оцінити без- безпеку наростаючих негатив- них тенденцій у суспільстві, в поведінці частини ко- муністів, прийняти рішен- ня, яких настійно вимагало життя“.

Я уже давніше на ту тему писав і далі думаю, що за- ваги Горбачова це не так намагання розправитись з Брежнєвим та його старою гвардією, як фактична ана- ліза правдивої ситуації. Сидна цікава тут річ є та, що він про те висловлює публічно і дуже виразно. Навіть Хрущов не був та- кий одвертий і критикував Сталіна на закритому засі- данні ЦК.

У чому суть політичної реформи Горбачова? Ос- новна річ, це „...необхід- ність подумати (...) про змі- ну порядку обрання секре- тарів райкомів, окруж- мів, міськомів, обкомів, крайкомів партії, Центра-

льних Комітетів компартії союзних республік. Тут (...) можна літати те, щоб секре- тарі Установи числі і перші, обиралися таємним голосо- ванням на пленумах відпо- відних партійних комітетів. Члени партійного комітету мали б при цьому право вносити в список для голо- сування будь-яку кількість кандидатів (...) На думку Політбюро, далша демокра- тизація повинна стосува- тись і формування центр- альних органів партії“.

Як бачимо, члени кому- ністичної партії не можуть стати кандидатами на про- відні партійні позиції. Та все такі секретарі нижчих партійних клінгін будуть до меншої міри залежні від секретарів вищих партій- них одиниць. Наприклад, Щербинський не буде моги- цілком довільно назначува- ти і усувати секретарів об- ласних партійних одиниць. Отже, реформа та є тільки до певної міри окосамілю- ванням. Треба припускати, що вона значно оживить одну із найбільш заскоруз- лих бюрократій на світі.

Чи Українці вийде це на користь? Мабуть дуже міні- мально. Реформа ця напев- но не означає організацій- ної автономії для комуні- стичних партій національ- них територій. Як підкрес- лює Горбачов, „...в партії повинен залишитись непо- рушним статутівий прин- цип, згідно з яким рішення вище стоячих органів є обов'язковими для всіх нижчестоящих партійних комітетів“. А це значить, що це Політбюро дало, воно в кожній хвилині може

(Закінчення на стор. 4-й)

Степан Куропас

РУСИНИ І 1000-ЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ

ня долі русинів. Американ- ського роду русини мимо того не українцями. Пра- ва наші владки не раз сходяться з їхніми, чимно до себе відносяться, але я не чув, щоб десь було згадано чи написано про Україну як тему їхніх розмов. Може, тепер, коли гряде 1988-й, могло б це статися. Не мо- гли світські люди зробити перелом, то може Церква нас об'єднає в тисячоліт- ньому Ювілей, бо чому один і той самий наріл має жити окремо?

З 1000-літтям маємо до діла з москалями, тож то- му нам треба союзників, які би стали за правду. У кален- дарі, про який мова, є такі статті як: „Russian people in Kiev receive Christianity in 988“, „Osnovanie Russkoj derzawy kniezem Rurikom 862 p.“, „Krescenie Vladi- mira Velikaho i ves Russkoho naroda“, „Nasestvie Tatar na Rus“. Лише два рази згада- но там слово русак. Чи русини проти нас українці? Ні, але вони опановані були мадярським і російським клером.

У 1938 році в церкві ру- синів на Кемпбел вулиці в Чикаго, яка перейшла на православ'я відбилось віче тоді як було проголошено Карпатську Україну. Мене

запросив на віче Іван Гвоз- дяк родом з Бардосова на Пряшівщині. Ми працю- вали разом в одній фірмі. Він все казав мені, що він є твердий русин і як за спис- кою Організації Церкви була разом, він був у ко- мітеті будови церкви св. Миколая, що тепер є кафе- рою. Я прибув на віче з брошурами зі змінкою о. Волошина на обкладинці. Головним промовцем мав бути головний контролер Соєдинення їхнього Сою- зу. Він спійнявся й Іван Гво- здяк сказав предсіднико- ві зборів, що тут є руси- ний контролер добрий си- ниц і попросив щоб да- ти йому слово заки приїде про- мовець.

Моя промова про Кар- патську, Угро-Руську а те- пер Карпатську Україну, видно подобалась паракі- нам бо в залі стало „як маком сім“.

Але враз прийшов той, що запізнявся і зажадав, щоб мені відібрати слово. „Хай говорять далі!“ — почувши голоси. І тоді предсідник поклав перед усіми вимого, щоб проголосувати — чи закінчити мені говорити, чи ні. І такі мені дано 10 хви- лин більше, щоб я довів свою промову до кінця. Зна- чить, русини не були проти

русина-українця з Галичи-

ни. Церква, про яку мова, має історію. Парох церкви св. Миколая відправляв там Службу Богу і його вистрі- лом з револьвера вбила сестра Мислава Свіна- ського. Отже Стецюк зали- шив вдову і двох малих дітей. Сьогодні парохія пі- шла за своїм парохом о. Чарноком, який перейшов на православ'я у 1937 році. Парохія продала стару цер- ку і збудувала нову св. Ми- хайла на передмісті Найле. Молода православна дис- ципліна має сьогодні двох епі- копів: колишній мала у Ве- гнамі свою місію і обслуго- вувала греко-католиків і православних. У районі Чи- каго має парохія в Фері, Геманді, Мішавака, Вайо- міну, Індіан Гарбор. Має свій Союз п.з. Greek Catholic Carpatho-Russian Benevo- lent Ass'n Liberty з осідком у Перт Амбой, і Fraternal Benefit Society of American Orthodox Greek-Catholic Diocese.

Русини треба пригнати до нас, а не відганяти, бо вони є в стадії реформації. Треба з ними стрітатися, але не товкати їх про націоналізм. Вони ще не готові бути такими як ми їх хочемо мати, але 1000-ліття Християнства повинно бу- ти початком епохи співжит- тя русинів і українців. Тре- ба вквітати колись почати діалог!

західних демократій. Хоч сьогодні немає ніякої сторонньої держави, яка підтримувала б визвольну боротьбу україн- ського народу за державну незалежність чи принаймні визна- ла б Україну самостійним політичним фактором, проте сприяння Заходу внутрішнім процесам у СРСР в напрямі політичної і соціальної демократії та національ- ного самовизначення засобами масового поширення інформації йде на користь українського народу та інших поневолених Московною імперією.

Зате, шкідливим для української визвольної справи є існуючі досі на Заході явища ігноранції і, що гірше, неприязно, а то й ворожого наставлення до України окремих одиниць західних суспільств. Зокрема останньою вони часто падають жертвою дезінформації або свідомо поширюють наклепницькі кампанії Москви проти україн- ського визвольного руху. Його провідників діячів і цілого українського народу. Такі кампанії очорнювання українців пов'язують тепер в ЗСА, Канаді, Австралії та інших країнах Заходу у зв'язку з розшуками за колишніми колабо- рантами з німецькими нацистами та воєнними злочинця- ми. Такі розшуки є наскрізь оправдані і повинні продовжу- ватися, а в дальшому поширяться також на злочинців сталінського типу. Український народ є особливо заінтере- сований у знайденні нацистських і сталінських злочинців, бо він знає, що не більші втрати від німецького нацизму і російського комунізму. Тому намагання згаданих осіб знеславлювати український народ за злочинну співпрацю з нацистами є грібним наклепом і розходиться з історичними фактами.

Серед чинників, які ведуть антиукраїнські кампанії є також деякі жидівські діячі в Ізраїлі і на Заході. Розшуки жидів за воєнними злочинцями є наскрізь зрозумілі. Але застерення і обурення мусить викликати те, що згадані жидівські діячі намагаються утотожнювати з цілим украї- нським народом окремих осіб українського народу, які могли брати участь в нацистських злочинах супроти жидів. Такі обвинувачення — це намагання стосується принцип колективної відповідальності, який, як відомо, широко стосували нацисти і більшістьки у своїх народо- вбивчих діях. А втім, українські політичні діячі і українсь- кий народ не обвинувачують жидівський народ за злочини окремих одиниць жидівського роду, які вони чинили на Україні, допомагаючи окупантам, визискувати чи

Ніна Марченко

Музей А. Горської в Англії

Про вартість музеїв на- рад чи приходиться гово- рити. Всі ми знаємо, що в музеях зберігаються зраз- ки матеріальної і духовної культури кожного народу. Тому не випадково в краї- нах нашого поселення по- чали творитися збірки, які пізніше виставили в музеї.

В Англії жіноцтво згур- товане в Організації Украї- нських Жінок, велику увагу приділяло збереженню зраз- ків народної вишивки, на- родного одягу з різних міс- цевостей України. Тож коли почала творитися збірка, це були головним чином ви- шиті жіночі і чоловічі ро- рочки, рушники. Чому са- ме почалась з сорочок? Бо тодішній провід організації вважав, що необхідним є зберегти чистоту вишивки і запобігти мішанині стилів, а також мішанині в регіо- нальних одягах.

На щастя жіночої орга- нізації перша її голова — Олена Карпинська-Єнкала цікавилася народним мис- тецтвом і самозрозуміло багато знала про вишивку. Пізніше з позиції голови (поновлено обраною) і з по- зиції референта народного мистецтва рекламувала пи- санчарство та боролася за засмічення у вишивках, а в народному одязі зокрема. Бо вже в першій половині п'ятдесятих років творили- ся танцювальні гуртки, що складалися з молоді 18-20 років, а серед них кілька дітей, що приїхали до Ан- глії з батьками з Німеччи- ни. До речі однією з них є Марія Ткачук-Бабич, яка тепер є однією з хорео- графів відомого в Англії ан- самблю ім. Пилипа Орлика. Тому справа народних одягів була дуже актуаль- ною.

На початках існування нашої організації, мистец- кої референтури, як такої, не було і справами збере- ження наших національ- них скарбів займалася кожна- чина голова Централі.

І. Вігошинська, яка очо- лювала на протязі року ОУЖ, виглошувачи допо- віді про мистецтво, зверта- ла увагу на мішанину сти- лів у вишивці, а головню на догримування правильності крою та викінчення частин народного одягу, бо об- грачовування мірою жіночої сорочки не відповідає при- писам „шита одягу за на- родним зразком“.

Сказане вище було в ті часи, коли громади навіть не могли думати про власну домівку, а будь-які східнини влаштовувалися у виписи- чений більший чи менший залі.

Ніна Марченко — член Го- ловної управи Організації Українських Жінок Великої Британії. Журналістка, редакторка журналу „Юні Орли“ та „Жіночої сторінки“ в „Українській Думі“ в Англії.

За головування інж. Ган- ни Сесь, заходами Центра- лі СУБ була влаштована виставка, яка тривала від 14-го квітня до 7-го трав- ня. Завдяки всебічній під- тримці Головної Управи ОУЖ, було зібрано (серед жіноцтва) багато експона- тів і виставка мала великий успіх.

Заохочені і підбадьоре- ні відгуком на виставку, Го- ловна Управа, яку в той час очолювала Олена Монш- бович, прийшла до висно- ву, що варто було б мати сталу виставку народного мистецтва в Лондоні і з цією метою була закупле- на шафа.

На заклик Централі п'ять Гуртків прислали вишивки: Брайфорд — подушку, Бері — серветку, Рочдейл — ру- шник, Ноттінгем — до- рижку. Лондон подарував чоловічу сорочку, а дві чо- ловіччі сорочки подарува- ла особа, що не хотіла по- дати свого прізвища.

Отже перша стала вист- авка зразків народного мистецтва в 1956 році дала зародок збірці, яка пізніше оформилася в музей.

Всі надбання пов'язані зі сталою виставкою в Лон- доні фінансувала Централь- СУБ.

Коли головою Централі була д-р Ірина Калужна, референтом народного мис- тецтва була А. Добрянська. Вона давала поради, як до- бирати взори, нитки, по- лотно, як надається до вишивки і спонукувала Гур- тки творити в місцевих гро- мадах сталі виставки зі зраз- ками народного мистецтва.

За головування О. Рос- нецької, мистецьку рефе- рентуру очолила А. Дем- чинська, яка не менши, як і попередні референти заохочу- вала жіноцтво збирати наші мистецькі скарби, а також подавала статті до „Жіночої Сторінки“ про життєвий народний одяг для хлопців і дівчат.

Коли головою поновно була обрана пані О. Єнкала, вона наголосувала, що зби- рання речей не повинно ме- жуватися виключно до вишивки, а потрібно збира- ти й інші види народного й художнього українського мистецтва та речі колиш- нього вжитку як: маслوبي- ка, веретено, кужіль і т.д.

У тому часі Леся Ковалів з Берберу, Швайцарія, прислала на адресу Цей- тралі СУБ 15 експонатів, серед них: власний пол- тавський народний одяг, призначений ці речі для майбутнього музею ОУЖ. Збагатила нашу збірку та- кож А. Дембичка з Детроїту, Америка. Вона пере- слала герлан, жовто-блакит- ну виткану стрічку жіночо- го спортивного тогартуса та журналу: „Світ Молоді“ і „Жіноча Доля“ (редакція Олени Кисілевської 1935 року).

Закінчення буде.

ДО СУЧАСНОГО СТАНОВИЩА В УКРАЇНІ І В ДІЯСПОРІ

(Заява Закордонного Представництва УГВР)

II.

Видатно зростає в СРСР також боротьба за свободу релігії, яка, після сімдесяти років насильства атеїстичного режиму, виступає як переможені сила.

5. Велике значення в аспекті становлення і перспектив української визвольної справи мають взаємини між Україною і її сусідами, передусім Польщею і Росією. Якщо йдеться про Польщу, то в останніх роках утворює- ся корисний зворот у взаєминах між українцями і демократичними колами сучасної Польщі. Після довгих років конфліктів і воєн між українським і польським народами треба вітати теперішні заходи для співпраці з боку діячів демократичних переконань обох народів. Зокрема слід відмітити ґрунтовні українознавчі студії, які від років провадять діячі польської культури і таким чином причиняються до взаєморозуміння і зближення обох народів. Утворюються також деякі на жаль, скромні перспективи для покращання дуже важкого становища української меншости в Польщі, в тому і для вірних досі позбавлених своїх прав Української Католицької Церкви. Однак в керівних колах Польщі і серед польського суспільства ще діють великі навантаження минулого і пересуди у відношенні до українців.

На потребу є також зближення і співпраця з тими росіянами, які визнають право українського народу на самостійність. Відомо, що в самому СРСР великодержав- на шовіністична політика КПСС має підтримку широких кіл російської суспільности, а подібні настрої панують також в колах російської еміграції. Заява українських і російських діячів на Заході у 1980 році, в якій вони обопільно стверджують право українського і російського народів на державну самостійність і засуджують русифіка- цію, залишилася, як досі, без помітного впливу на росіян.

6. Чимале значення в процесі боротьби українського народу та інших народів СРСР має факт існування

винищувати українців. Українці засуджують антисемітизм і всяку ксенофобію та збірні чи індивідуальні злочини над жидами, які мали місце на Україні і в яких брали участь також люди українського роду. Водночас українці уважають, що жидівські діячі зобов'язані засуджувати своїх земляків, які проявлялись супроти українського народу у поборюванні поширення деякими жидівськими колами українофобії. Немає сумніву, що єдиний, хто заінтересований в поглибленні українсько-жидівської ворожнечі — це вожді КПСС і тому для добра українсько- го і жидівського народів, отже і для добра жидівської меншости на Україні, треба спільними силами змагатися до привертання поширення співпраці між обома народами.

В теперішньому періоді визвольної боротьби україн- ський народ має численні елементи власної сили. Це, насамперед, відносно велике число українців, яке квалифі- кує наці народ до найвизначніших народів Європи, а в самому СРСР — це ставить його на другому місці після росіян. Подруге — це сучасна соціальна структура української нації, яка за критеріями освіти, науки, культури, розвитку окремих галузей народного господар- ства належить до передових націй світу. Свідомість тако- го характеру української нації з одного боку, і розбіжностей між формальним і фактичним положенням, Українці, створює ґрунт, на якому періодично породжується спротив народу. Як поєднані доволі колишнього секретаря ЦК КП України Петра Шелеста, від таких почувань, підсилені територіальним патріотизмом, не є вільні також деякі члени партійної і державної бюрократії. Потрете, чинником сили українського народу є справжній український патріотизм, який без сумніву зберігається в частині сучасної провідної верстви і в народних масах. Його носіями є не тільки відомі діячі українського руху опору, але також тисячі незнаних патріотів, які власне творять народний резервуар, на якому могли вирости провідні постаті як виразники прагнень ширших кіл народу. При тому, коли йдеться про недавній період підйому 1960 і 1970 років, треба зазначити, що в ньому дали ініціативу, ідейне спрямування і концепційне оформлення в першу чергу уродженці Наддніпрянської України, а серед них деякі з найбільше зрусифікованих промислових областей.

Закінчення буде.

ПОІНФОРМОВАНІ ОСОБИ у Вашингтоні кажуть, що представники ЗСА і СССР ведуть міжсобою засекречені розмови у справі знайдення формули замирення в Афганістані. Советські пропозиції привітали в Вашингтоні американський мільйонер Армайд Гаммер, який, як відомо, вдержує добрі зв'язки із советськими лідерами і користується пошаною і привілеями у них. Москва погоджується на передачу влади в Афганістані в руки вигнаного короля Мохаммеда Загіра Хана, який покличе до життя уряд, вестиме нейтральну політику, дозволить на офіційне існування комуністичної партії. В заміну антикомуністичні повстанці повинні скласти зброю, увійти до кабінету, зайнятися відбудовою країни. СССР введе усі свої війська з Афганістану. Спостерігачі кажуть, що Москва більше потребує скорішої розв'язки в Афганістані, як Вашингтон, тому у Вашингтоні не поспішають з переговорами.

Редактор І. Кедрин доповідає у 64-му Відділі США в Нью Йорку

7-го лютого ц.р. в домі США ред. Іван Кедрин англосові доповідь на тему „Українські політичні процеси в Польщі в споминах свідка“.

Голова Відділу Христа Навроцька, відкриваючи вечір, представила доповідь, найвідомішого українського журналіста, автора споминок „Життя, події та люди“, збірник статей „В межах зашкварення“, незлічених статей, розвідок, та догледітного редактора часописів „Діло“ і „Свобода“. Присутні, які заповнили домівок США, рясними оплесками привітали сеньйора українських журналістів.

Починаючи свою доповідь ред. І. Кедрин зробив застереження, що дотепер ніхто з націоналістичних кіл не спромігся на опрацювання наукової довідки про політичні процеси в Польщі. Це можна зробити, бо джерела для такої теми є в бібліотеках в Нью Йорку, Лондоні, Торонто чи Вінніпегу.

Ред. Кедрин почав свою журналістичну працю в 1922 році в шотландському „Діло“, де працював до 1939 року в тому 6 років у Варшаві як парламентарний кореспондент. В тих часах було важко бути журналістом. Треба було бути дуже обережним, щоб не наразити видавництва на репресії та конфіскації. Ще до Першої світової війни до голосних процесів треба зарахувати обнування Мислослава Січинського у вбивстві намісника графа Андрія Потоцького в квітні 1908 року. М. Січинський був засуджений на смерть за заміну на 20 років ув'язнення, з якого вдалося йому втекти і згодом він опинився в Америці.

Доповідач згадав про боротьбу за Український Університет, в якій у суттєвості з польськими студентами загинув Адам Коцко в 1910 році. Похорон вбитого перемінявся у Львові на велику протестатійну демонстрацію. 18 українських студентів заарештовано „за заволодіння публічного спокою“.

По програнні Визвольних Змагань настали в Галичині невідраді політичні та економічні обставини. Польща не мала своєї устійної політики, супроти меншин, які намагалися асимілювати. Свідоме населення Галичини, особливо висококільна молодь не могла приглядатися безправ'ю польської влади на українських землях. В 1920-их роках постає УВО, першим актом спротиву якої був атентат на маршала Юзефа Пілсудського 25-го вересня 1920 року виконавчий Стефаном Федоком, який був засуджений на довічне ув'язнення, а описав був видальний з Польщі, та перебував закордоном до 1935 року.

Потім ред. І. Кедрин перейшов до обговорення процесів, на яких був присутній як репортер.

Першим був нагний суд над Біласом і Данилишиним. На лаві підсудних був теж З. Коссака і М. Лугавицький, який був польським конфідентом. Напад на пошту в Городку Ягайлонським 30 листопада 1932 року був задуманий для здобуття грошей для організації. Там вбили сторожа, українця, забрали мішок дзвінкої монети вартості 200 до 300 золотих, який, втікаючи, Білас і Данилишин кинули, а біля села Верень вбили польського поліціянта. Оборонцями були найвідоміші адвокати — В. Старосольський, Л. Ганкевич, С. Шухевич і К. Панківський. Білас і Данилишина які під час слідства призналися до різних провин, включно з вбивством Т. Голуфки, засуджено на смерть і пошестно 24-го грудня в присутності о. Б. Липського і усіх чотирох

оборонців. Так загинули до фанатизму ідеї мало здисципліновані бойовики.

Другим процесом був процес за вбивство Т. Голуфки 21-го серпня 1931 року. Процес відбувся два роки після вбивства. Цей процес назвав ред. Кедрин „несамовитим процесом“. Несамовитим, бо вбивці загинули нашібінці, які були на лаві підсудних був Роман Барановський, бойовий референт ОУН, який був польським провокатором і в обороні якого знімав комісар поліції Івахів, який заявив, що Барановський видав за гроші крайового коменданта З. Коссака. Другим обвинуваченим був М. Мотика, теж конфідент, а третім неграмотний сторож О. Бунів, який сказав Біласові і Данилишині, коли Голуфка буде в пансіоні СС Васильяном, де він тоді мешкав.

Барановського засудили він згодом помер в тюрмі на раба. Ред. Кедрин зазначив, що Т. Голуфка не був україножером, а навпаки висував думку українсько-польського порозуміння на протимосковській базі. Він, однак, як польський патріот уважав, що Галичина такий повинна належати Польщі з територіальною автономією. (якої, однак, ніхто й не дав — примітка доповідача).

Вбивство Голуфки було виконане без відома Проводу ОУН і Є. Коновалець це дуже осудив. Тоді було наказ ПУНУ припинити терористичні акти з огляду на справу лідифікації, яку представляла на терені Ліги Націй Мілена Рудницька, а матеріали зі знімками перенесли до Женеві сен. М. Галушинський й ред. І. Кедрин.

Третім процесом був т. зв. „варшавський процес“ за вбивство польського міністра внутрішніх справ Б. Перацького, якого вбив невідомий вбивник 15-го червня 1934 року, поліція не змогла його знайти, але зате мають докази, що Перацького вбили ОУН. Процес відбувся у Варшаві. На лаві підсудних було 12 членів ОУН, між якими були дві молоді студентки Катруся Зарницька і Дарія Гнатківська. Акт обвинувачення мав 110 сторінок, прокуратори були К. Рудницькі і В. Желенські. Процес відбувся від листопада 1935 року до лютого 1936 року. Головними обвинуваченими були Степан Бандера і Микола Лебедь, якого німці видали годі полякам. Підсудні поведилися гідно та ззнавали українською мовою. Вимір кари був дуже суворий. Лебедь і Бандера дістали присуду смерті зі заміною на довічне ув'язнення, інших членів ОУН засуджено від 8 до 12 років. Усі засуджені вийшли на волю з виходом Другої світової війни в 1939 році.

Ред. І. Кедрин коротко наслідив польську політику супроти українців і старання деяких кіл про будівлю співпрацю, але це нічого не довело. Дав свою завагу, що масовий набір до ОУН замолодих людей проносив часто високої організації багато клопотів. Незаправлені в конспірації зі страху видавали поліції всі таємниці і за гроші ставали поліційними донощиками.

По доповіді відбулася дискусія, в якій взяли участь Є. Гойдиш, У. Старосольська, д-р М. Прокоп і М. Галів. Два останні дискусанти старалися в конструктивний спосіб доповнити доповідь та заперечували закиди доповідача відносно молодого покоління.

Публіка це доводило гуторилу при каві за соломодом, згадуючи часи, про які так цікаво і жваво говорив незрівняний ред. Іван Кедрин

Євстахія Гойдиш

СЕНАТ ЗСА 97 ГОЛОСАМИ проти одного висловився за підтримку Адміністрацією Рональда Регена плану мирного врегулювання становища в Центральній Америці, запропонованого президентом Костя Ріксом Оскаром Аріасом. Лідер демократичної більшості в Сенаті Роберт Бірд заявив, що голосування стало яким сигналом для президента Р. Регена: його програма допомоги борцям за свободу в Нікарагуа доживає останні дні. Репутація „контрас“ сильно похитнулася після того, як в американській пресі з'явилися повідомлення, що гроші, одержані ними від Уряду ЗСА, були частково використані на особисті потреби керівників повстанців.

„Стара Волинь і Волицьке Полісся“

Після Першої світової війни велика частина Волині опинилася під окупацією Польщі і на тій частині нашої землі відомий археолог д-р Олександр Цинкаловський по багатьох містах і селах переводив розкопки. Тому що для цієї важливої археологічної праці прислав його на Волинь Археологічний інститут з Варшави, д-р О. Цинкаловський мав вільний доступ до всіх бібліотек і книгозбірень, які були зберігалися по старих замках, монастирях, по православних церквах, по католицьких костелах, а також по всіх інших архівах, які досі не були доступні звичайним людям.

Таким чином пильний дослідник нашої землі і нашої історії зібрав протягом довгих літ багатобачний археологічний матеріал з думкою, що в майбутньому, коли прийде така нагода, він видасть той матеріал окремою книгою. Але роки минали і така добра нагода не приходила. Запалилася Друга світова війна, д-р О. Цинкаловський опинився в новій повосній Польщі, разом з ним опинився там його великий архів, а в ньому багатосторінковий рукопис його довголітньої праці який він дав назву: „Стара Волинь і Волицьке Полісся“.

Праця ця документальна, барвиста історичними фактами, яка соковито змальовує географічні об'єкти Волині. У ній в алфавітному порядку зафіксовано кожна оселя на Волині, кожне місто, село, хутір, річка, озеро, гора тощо. Причому цієї праці читач довідається про те, яке село чи місто в минулому було спалене і знищене татарськими ордами, яке село чи місто приймало улі у повстанні Богдана Хмельницького, від якого року в селі чи місті побудована школа, чи церква, чим те село чи місто відзначалося в нашій історії тощо.

Але все вищезгадане було записане в багатосторінковому рукописі і не порушено лежало в архіві й автора д-ра О. Цинкаловського в Кракові. Щоб цю працю видати книжкою не було жодної можливості, про це ніхто не смів навіть подумати, бо повосній обставини це не дозволяли. Тим більше, що автор цієї праці жив у Польщі, був вже в старшому віці, жив на дуже мізерній пенсії, а тому про видання такої великої праці навряд чи він коли і думав. Для того доля не всміхалася.

Але наша прикказка каже: „Бог не без милосердя, а козак не без долі“. Так було і тут. У вільному світі, в далекій Канаді, багато років тому невеликий гурток ідеїстів-волянців створили свою організацію — Інститут Дослідів Волині і Товариство „Волинь“. Члени тих двох волинських організацій довідалися, що в Польщі живе їхній земляк і археолог д-р О. Цинкаловський, а в нього зберігається такий важливий рукопис з описом їхньої рідної землі. Вони і запропонували йому видати цей його рукопис. Автор з радістю погодився на те і почалося з ним довге листування. По якомусь часі великий рукопис був привезений з Польщі до Канади й опинився в надійних руках, в Інституті Дослідів Волині в Вінніпегу.

І те, що спочатку здавалося неможливим, в що мало вірили самі воляники, божані Інститут Дослідів Волині, ані Товариство „Волинь“ у своїй праці не мали великих матеріальних засобів, а існували тільки за пожертв

добрих і співчутливих людей, а видати книжкою таку працю вимагало непосильних для них засобів, але мрії працюючих волянців з Інституту Дослідів Волині й Товариства „Волинь“ успішно здійснилися.

У 1984 році на полицях наших книгарень у вільному світі з'явився з друку перший том великої книги „Стара Волинь і Волицьке Полісся“, яка має 600 сторінок виділення „а“ до „к“. Вона вийшла на гарному книжковому папері, з мистецькою обгорткою на полотні, вийшла охайним виданням, які належить для такої наукової праці.

Перший том цієї монументальної праці розійшовся по вільному світі, його напевно придбали собі всі щирі воляники, бож ця книга при читанні нагадала їм про те, яка багата на історичні події їхня Волинь, яка вона слава, а разом з тим, яка вона нещаслива і мучена в неволі різними окупантами.

Після виходу першого тому книжки „Стара Волинь і Волицьке Полісся“, воляники, розкидані по різних країнах світу, спрагло чекали, коли то з'явиться з друку другий том їхньої настільної книги, бож їм хотілося знати не тільки про Берестечко, про Дубно, які починаються першими літерами але хотілося їм знати й про всі інші. Але другого тому який час не було. І багатьох наших щирих читачів, прихильників української книжки мали таке враження і передчуття, що до видання другого тому книжки „Стара Волинь і Волицьке Полісся“ мабуть існують якісь причини, стоять якісь перешкоди. І справді, ті перешкоди, видно, були, бо їх у нас є дуже багато, але згадавши волинські організації спільними силами, щирою працею їх перемогли. І ось 1986 року вони дали нам другий том книжки „Стара Волинь і Волицьке Полісся“, який надрукований так само, як і перший том, на гарному книжковому папері, з мистецькою обгорткою на полотні, має 578 сторінок, опрацьований в мистецьку обгортку на полотні, від літери „л“ до „я“.

Так само як і перший том, другий том розповідає про села і зокрема географію, археологію, етнографію, мовознавство, праці навічальних закладів і науково-дослідних установ, напевно, з подякою їй радістю привітають появу цієї книжки.

Думаю, що кожний син волинської землі, в серці якого ще не загас на чужині вогонь любови до своєї рідної землі, до своєї історії і культури, повинен придбати для себе цю високоартістичну книгу. Він повинен ґрунтовно з нею познайомитися, а також познайомити з нею своїх дітей. Щоб вони знали яка чудова та земля, на якій виростили їхні батьки.

А всі ми разом, українці з інших областей нашої великої батьківщини, повинні щиро і глибоко подякувати працюючому Інституту Дослідів Волині й Товариству „Волинь“ у Вінніпегу за їхню таку велику і корисну працю, яку вони ось вже довгі літа виконують для користі всього нашого народу. Зокрема подяка їм за другий том книжки „Стара Волинь і Волицьке Полісся“!

Цю книжку й інші книжки їхнього видання можна замовити, пишучи на адресу: Research Institute of Volyn, Box 606, Winnipeg, Man., R3C 2K3, Canada.

О. О-ко

В ІНТЕРВ'Ю З КОРЕСПОНДЕНТАМИ газети „Ізвєстія“, орган Верховної Ради СССР, міністер внутрішніх справ СССР Олександр Власов заявив, що органи правосуддя засудили понад 1,000 осіб на різні кари тюрем за заборонене державою гоніння самогонки і торгівлю цим продуктом. В цьому самому часі, тобто від проголошення советським лідером Михайлом Горбачовим антиалкогольної кампанії, урядові інстанції, державні підприємства, суди і заряди колегів, покарали різними дисциплінарними карами понад 200,000 громадян. Власов підкреслює, що за минулі півтора року в СССР померло 200 осіб, які піли замість горілки всяку рідину основану на алкогольі.

АГЕНТСТВО АССОШІЕТЕД Пресс, покликаючись на інформацію в советській газеті „Комсомольская Правда“ повідомлює, що у зв'язку з частими випадками снігу, а тепер дощу, в Україні в багатьох частинах розпочалися виливи рік. Наприклад, в Донецькій області власті мусили евакуювати понад 200,000 осіб, загрожених водою. Згадана советська газета пише, що загрожено ще багато місцевостей на 280-квдратно мильовій полісї по обидвох берегах ріки Дону. Там же сказано, що готелі і відпочинкові рессорти зарезервовані для поводін, особливо тих, які не мають змоги тимчасово влаштуватися в родині.

ПОДЯКА

З волі Всевисшнього, відійшов від нас 19-го листопада 1986 р. наш Найдорожчий МУЖ І БАТЬКО

бл. п. д-р мед.

Зеновій Лев Семків

Цією дорогою складаємо щирю подяку Впр. о. Михайло-Кузьм'я — парохіві церкви св. Йосифа за переведення похоронних відправ і зрушуванні промову.

Глибоко вдячні д-рові Борисові Верні за теплі слова прощання від лікарської громади.

Сердечно дякуємо д-рові Петролу Поповичеві і д-рові Богданові Рудавському, що допомогли синам занести покійного Зеновія на місце Вічного Спокою. Дякуємо лікарям медичного факультету Strich Med. School Loyola Univ. за вилікування пацієнта Покійного.

Щиро подяка Родині, Приятелям, Знайомим, Колегам і Пациєнтам, що так численно прибули віддати останню пошану.

Щиро спасибі за пожертви в пам'ять Покійного.

На СПУЖБИ БОЖІ зложили: д-р В. І. Ткачук, д-р М. І. О. Харченко, д-р М. І. Іванів, д-р Р. І. М. Віршук, д-р А. І. Горчинський, О. Вітківська, д-р І. М. Мациорак, О. Труш, п. Карпівський, п-ство Добеки, д-р І. П. Бірд.

Пожертви замість квітів зложили: Аня Шалаута з родиною, В. Семків, А. Деметр, А. Бараболік, З. Цимбаліста, Е. Зелено, Г. І. Б. Янчишин, Н. Верн, д-р А. І. Б. Верн, д-р О. Фольваркіс, Н. І. А. Іванів, О. Гордиський, М. І. І. Волинці, д-р С. І. Е. Рейс, А. Баран — суму \$305.00 переісламо СИРОТАМ в БРАЗИЛІЇ.

Щиро дякуємо УЛТПА, родині д-ра І. Поповича, родині Медиків, д-рові О. Мельничак, співпрацівникам VA Hines Hospital, Norridge Med. Center, Dr. Yang, Dr. Paul Alengra, Dr. Shaku, Dep. of Pathology Loyola Univ., Cyndi Plotter, д-рові Л. І. д-рові А. Добрянським, членам лікарської оркестри, працівникам West Lake Hosp. за квіти і вітні.

Дружина — ЛЮБА
сини — ВОЛОДИМИР, д-р мед.
ЮРІЙ, р. ф.
ЛЕВ, д-р мед.

В ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
мого Найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА, БРАТА

бл. п. інж.

Віктор Яворського заупокійні літургії

будуть відправлені

у четвер, 19 березня 1987 р., о год. 8-ї ранку
у церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж.;
соборі св. Софії в Римі, в Бразилії, у Торонті та
Клівленді.

Просимо Друзів та Знайомих про молитви.

ІВАННА — дружина
ВІКТОР І ХРИСТІЯ — син і донька
Сестри, швагри та швагерки

В П'ЯТУ БЕЗМЕЖНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
нашої Дорогої І Незабутньої МАМИ

бл. п.

Галини Вакуловської

буде відправлена

ПАНАХИДА

у вівторок, 17 березня 1987 р., о год. 3-їй по пол.
на цвинтарі св. Андрія
в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Про молитви за спокій душі Покійної просять

доньки — ВІКТОРІЯ І МАРІАННА

Ділимось сумною вісткою
з Рідною, Приятелями І Знайомими,
що в суботу, 17-го січня 1987 р. на 84-му році життя
відійшов у Вічність
наш Найдорожчий
МУЖ, БРАТ І ВУЙКО

бл. п. д-р

МИХАЙЛО МОРОЗ

народжений в селі Заставчє, повіт Підгайці, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в католицькій церкві
св. Бернарда в Роквіллі, Коннектикут. ПОХОВАНІЙ на католицькому цвинтарі св. Бернарда.

В глибокому смутку:

дружина — МИХАЙЛИНА ГАЛІВ МОРОЗ
сестра — ЄВГЕНІЯ МОРОЗ
племянниця — ВАНДА МКМОНБ
та ближча і дальша Родина в Україні І Канаді

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Олбанської Округи, Н. Й.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

відбудуться

в неділю, 5-го квітня 1987 р., о год. 3-їй по пол.

в залі Українського Клубу
при 402 25-та вул., WATERVLIET, N.Y.

із спільдуючим порядком нарад:

1. Відкриття
2. Вибір Президії для переведення зборів
3. Відчитання протоколу з останніх Річних зборів
4. Звіт уступаючої Управи і Контрольної Комісії
5. Дискусія над звітами
6. Удільнення абсолютної уступаючої Управі
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії
8. Доповідь головного радного ВОЛОДИМИРА КВАСА
9. Запити до представника Екзекутиви
10. Схвалення плану праці Округи на 1987 рік
11. Внески, запити і побажання
12. Закриття нарад

До учаси в зборах запрошені всі Відділові урядовці,
конвенційні делегати та члени наступних Відділів:

13, 57, 88, 150, 191, 266, 476 і 477

У зборах візьме участь

Володимир Квас, головний радний УНС

По нарадах буде ПЕРЕКУСКА-ГОСТИНА

За ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Павло Шевчук
голова
Петро Урбан
секр. англ. мови

Ред. Іван Дурбак
секретар укр. мови
Василь Варшона
касир

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу у Вілкс Беррі, Па.

повідомляє, що

в неділю, 5-го квітня 1987 р., о год. 2-їй по пол.

в залі УКЦеркви св. Володимира
при Зербе Авеню, ЕДВАРДСВІЛЛ, Па.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

До учаси в зборах запрошується Відділових урядовців
і конвенційних делегатів наступних Відділів:

29 — Нантікок, 30 — Бреслав, 99, 223 і 282 —
Вілкс Беррі, 169 — Едвардсвілл, 236 — Сейре

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття
2. Вибір Президії для переведення зборів
3. Відчитання протоколу з минулих Річних зборів
4. Звіт членів Управи і Контрольної Комісії
5. Дискусія над звітами і їх прийняття
6. Вибір Управи і Контрольної Комісії
7. Слово головного радного УНС ВАСИЛЯ ПАСТУШКА
8. Запити до члена Головного Уряду
9. Схвалення плану праці на біжучий 1987 рік
10. Внески і запити
11. Закриття нарад

У зборах візьме участь —

Василь Пастушок, головний радний УНС

За ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Роман Дяків
почесний голова
Василь Стефурин
голова

Галина Голяк, секретар

В ПЛАСТОВІЙ ДОМІВЦІ · 2124 W. CHICAGO AVE.
CHICAGO, IL

ВІДКРИТТЯ: П'ЯТНИЦЯ 27 БЕРЕЗНЯ 1987
ГОД. 8 ВЕЧ.

СУБОТА 28 БЕРЕЗНЯ 10 ГОД. РАНО

до 6 ГОД. ВЕЧ.

НЕДІЛЯ 29 БЕРЕЗНЯ 10 ГОД. РАНО

до 2 ГОД. ВЕЧ.

HUCULKAIcon & Souvenir's Distribution
2860 Buhre Ave. #2R
Bronx, N.Y. 10461

- Представництво і гуртвня ручно вишиваних блюзок для дітей і дорослих.
- Вишита блюзка, це найкращий подарунок з нагоди святакувань 1000-ліття Хрищення України.

Друкарня СВОБОДИ
приймає на постійну працю**РОБІТНИКІВ**
до висилки газет та інших
друкарських робітГодини праці від 8-01 до 4:30 по пол.
Знання української мови обов'язкове.
Добрі умови праці і бенєфіти.

Гопоситися особисто:

SVOBODA

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237Український Народний Союз
пошукує повністю або частково
затруднених, досвідчених**АГЕНТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ****ЗАГАЛЬНИХ**
АГЕНТІВ-ПРОДАВЦІВзі знанням української і англійської мов
на околиці:Торонто, Вінніпегу, Монреалу
та інших теренів.

- Впровадженні інформації
- Платня у формі позички
- Відсотки від комісового
- Всі бенєфіти

Звертатися до:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

Найкращий дарунок

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ —
НЕОБХІДНА КНИЖКА ДОМА І В ШКОЛІ

ПОДБАЙТЕ,

щоби в кожній публічній бібліотеці була
повна і тиспа двотомова**Енциклопедія України**
в англійській мовіUKRAINE
A CONCISE
ENCYCLOPEDIA
UNIVERSITY OF
TORONTO PRESS

Том I	ЦІНА: \$ 75.00
Том II	\$ 85.00
Кто замовить ОБА ТОМИ платять	\$ 140.00

включно з пересилкою

Замовлення і належність ТІЛЬКИ ЧЕКАМИ або ПОШТОВИМИ
ПЕРЕКАЗАМИ (М. О.) сплатиUKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302**Політичні...**

(Закінчення зі ст. 2)

завести назад. І тому немає сумніву, що вищі партійні чинники — як треба — будуть унеможливити висхідні вибори ім підвладних одиниць. Горбачов виразно зазначив, що „Мова (...) не йде про якусь ломуку нашої політичної системи” і тому сумніватись не треба. Реформа цілком не зменшує ролі партії в державі і тому люди, які говорять про демократизацію в СРСР не знають про що вони говорять. Цілком навпаки! Реформа — принаймні на коротку мету — скріпить партію і теперішню політичну систему країни.

Горбачов підняв теж питання про виборність керівників підприємств, виробництва, цехів, відділень, дільниць, ферм і ланок, бригадирів і майстрів. Тут важко сказати, які наслідки того роду вибори будуть мати на економіку країни, тому що покищо невідомо, хто буде висувати кандидати на різні посади і хто і як буде на них голосувати.

Друга частина реформи відноситься до судівництва, поліційних органів країни і громадських прав одиниць.

На цю тему Горбачов сказав так: „Нам треба продувати і жити заходів щодо підвищення ролі й авторитету радянського суду, суворого додержання принципів незалежності судів, рішучого посилення прокурорського нагляду, вдосконалення роботи слідчих органів. Підготовлено (...) закон про порядок оскарження в суд неправдивих дій службових осіб, які ущемлюють права громадянства. Цього роду закон напевно сподобається громадянам імперії, він бо вкоротить сваволлю поліційних органів. Та, без сумніву, він не зменшить переслідування осіб за політичні „протести”.

Та, мабуть, найбільш цікавою річчю для українців є факт, що Горбачов в основний спосіб порушив проблему націоналізму. Від часів Сталіна і до малої міри Хрущова, ніякий можновладець Кремля тієї проблеми у такий виразний спосіб не підняв. Вони, мабуть, вважали, що з тією проблемою не варто виходити наверх просто тому, щоб її не розголошувати. Проблема мусіла стати такою лежачою, що Горбачов вирішив не „зависати її в папірці”. Недавні події в Казахстане тільки одним показником

ваги тієї проблеми.

І тут увесь „комунізм” і „демократизм” Горбачова кінчиться. Його завдання на ту тему не потребує ніяких коментарів: „Особливо важливо зберегти від розкладаючого впливу націоналізму підстаюче покоління. (...) Весь наш досвід показує: націоналістичним постаням може бути успішно протиставлений тільки послідовний витриманий інтернаціоналізм. (...) Вся атмосфера нашого життя і спільної праці, сім'я і школа, армія, культура, література і мистецтво покликані формувати і виховувати у радянських людей всіх національностей, і насамперед у людей молодих, найбільш родючих почуття — почуття інтернаціоналізму і радянського патріотизму. (...) Треба визнати, що помилки, які пропущаються в галузі національних відносин, їх прояви залишилися в тіні, і говорити про них не прийнято. Це привело до негативних наслідків, з якими тепер доводиться мати справу. (...) Нам треба постійно пам'ятати, що націоналізм і пролетарський інтернаціоналізм (цебто імперіальні інтереси Росії — ММ) — це дві протилежні політики, два протилежні світогляди. Виходячи з цих позицій, ми будемо тверді й принципові”.

Цього роду тверда позиція не ворожить нічого доброго ані для поневолених націй СРСР, ані для сателітів. І тут одна річ є дуже цікава: Зараз після приходу Горбачова до влади зайшли основні зміни в персональному складі Політбюро та секретаріату ЦК. Майже всі експерти передбачали, що дні Щербицького пораховані. Вони сильно помилились, бо цілком не взяли до уваги, як успішно Щербицький впроваджував в життя національну політику окупанта в Україні.

Велика кількість західних експертів думає, що в наслідок реформи Горбачова може наступити послаблення ролі партії і тому партія його незадовго усуне від влади. Цього роду інтерпретація тих реформ є цілком помилковою. Реформи на коротку мету не послаблять, а скріплять позицію партії в державі. Вони теж підіймуть репутацію політичної системи СРСР у світовій публічній оцінці і таким чином влегшать експансивну закордонну політику імперії. А це значить, що ми ще довго будемо бачити Горбачова на пості першого секретаря КП СРСР.

Крайова...

(Закінчення зі стор. 1)

ди, відділи і кількості активістів. У деяких відділах, таких як Дітройт і Філадельфія, існувало узгодження з відділом УККА у справі спільних святкувань національних річниць. Вони звичайно відбувалися за ротаційною системою. В інших місцевостях, наприклад, в Баффало, співпраці не було, бо місцеві партійні фанатики не хочуть визнати очевидного факту — існування Відділу УАКРАди.

Д-р Шебунчак поставив під дискусію вимогу УККА, щоб в комісії підготовки наступного СКВУ, визначення яких по ротаційній системі припадає на УАКРАду, був представник УККА як другий голова

Дискутанти, а потім голосування відкинули цю пропозицію. Тільки Е. Стахів пропонував прийняти пропозицію УККА.

В дискусії над звітами брало участь 16 осіб. Вони висувають потребу тіснішої співпраці між центральною і відділами. Потрібно зокрема вказівки щодо праці та поїздок до осередків.

Порушено ряд актуальних проблем, наприклад, справу об'єднаного відзначення Тисячоліття Христіанства в Україні, відживаючи культурний обмін в ССР, зустрічі з офіційними американськими чинниками тощо.

Затверджено пропонуванняй скарбником бюджет на 1987-88 рік і рішено здійснювати план праці прийнятий на попередньому засіданні.

ПОНАД 50.000 ЕСПАНЦІВ демонстрували в Мадриді проти присутності американських воєнних баз на еспанській території і домагалися виходу Еспанії з членства в Північно-Атлантичному Оборонному Союзі (НАТО). Демонстрацію організували ліві елементи із сильною підтримкою комуністів напередодні приїзду до Мадриду секретаря Департаменту оборони ЗСА Каспара Вайнбергера. Організатори кажуть, що демонстрантів було 100.000 осіб, поліція твердить, що 50.000, а інші спостерігачі нараховували тільки 15.000. Метою Вайнбергера є переконати еспанський уряд, що американські бази є частиною оборони також Еспанії. Вашингтонові залежить на затриманні на базі в Еспанії американських бомбардувальників типу Ф-16.

ЗАСТУПНИК СЕКРЕТАРЯ Департаменту оборони Річард Перл повідомив, що має намір внести резолюцію. Формально про резолюцію буде повідомлено після того, як Сенат затвердить кандидатуру наступника Р. Перла. Демократ Р. Перл був призначений на свою теперішню посаду в 1981 році з особистого схвалення президента Рональда Регена. Р. Перл завжди активно захищав інтереси З'єднаних Штатів на різних переговорах з СРСР. Він викликав різке незадоволення лібералів у Конгресі і багатьох західних союзників ЗСА своїм виступом на форумі країн НАТО, що відбувся в Мюнхені на початку лютого. Перл обвинувачував союзників, зокрема, в тому, що вони часто закривають очі на численні порушення СРСРом умов договорів зобов'язань. Р. Перл буде супроводжувати державного секретаря Джорджа Шульца в його поїздки до Москви для переговорів з сРСРським міністром закордонних справ Едуардом Шеварднадзе.

Тріо „Верховина” в Австралії

Існування української еміграції у невеликій мірі залежить від плекання культури у найкращих її виразах, від зберігання традицій і розвитку всіх ділянок мистецтва. Можна сказати, що українська народна пісня — це відгомін української душі. Чи може бути щось більш безпосереднє як народна творчість, у якій відкривається дух народу? Тому то виконавці пісень користуються великою популярністю в народних масах.

Українці Австралії мали гостини в себе ряд українських емігрантських співаків: Володимира Луцка, Михайла Мінського, Ганну Колесник, Марію Галабурду, Галину Андрєєву, Іо Машук, кілька хорів: „Дніпро”, „Тирса” з Канади, капелю бандуристів ім. Т. Шевченка із ЗСА та ансамбль „Іскра” з Канади.

В українській пресі вже віддавна подавалися вістки про те, що до Австралії вибирається відоме українське трио „Верховина” з Торонто та приїзд трио чомусь відкладався. Правда, „Верховина” не була відома ширшому українському громадянству Австралії, за винятком хіба тих, які слідували за українськими мистецьким життям у світі, та тих, які мали нагоду почути трио на бенкеті IV-го Конгресу СКВУ, а тому наша громада поставилася до їхнього приїзду з деякою резервою, мовляв, що може дати, який може бути концерт такого трио? Другою причиною настороги нашого громадянства був попередній „експорт” канадських ансамблів до Австралії.

Тріо „Верховина”, під патронатом Союзу Українських Організацій, розпочало своє мистецьке турне по Австралії в суботу 29-го листопада в місті Діжоні, а відтак відбули концерти в Мельбурні 30 листопада, в Аделаїді — 6-го грудня, в Брісбені — 7-го грудня, в Канберрі — 13-го грудня, закінчивши своє турне концертом в Домі Молоді в Сідней.

Концерт відкрила Олена Глібович, яка представила численній публіці співачок — Богдану Глібович, Ганну Яцишин та Оксану Макогон. На сцені з'явилися три симпатичні співачки, в гарних стилізованих строях, з їх піаністом Михайлом Бубоном.

Програму концерту трио розпочало „Думою” Михайла Гайворонського, після якої Олена Глібович відчитала „Молитву за Україну”. Відтак слідувала Дмитра Бортнянського „Под твоєю милістю”. Цей молитовний початок концерту

Думаю, що виступ трио „Верховина” в Сідней показав нам, що дійсно є професійним рівнем, що означає гармонія й що може зробити добрий мистецький керівник, який використовує голоси всіх співачок трио, а не один якийсь голос, який при тім заглушує чи закріплює інші.

В другій частині концерту

Приймається оголошення

СВЯТОЧНИХ
ВЕЛИКОДНІХ
ПОБАЖАНЬ
у „Свободі”

Адміністрація „СВОБОДИ” запрошує ВШановних Читачів, Установ, Організацій, Товариств, Професіоналів, Купців і все Громадянство передати свої традиційні святкові привітання у: **БІЛЬШОМУ ВЕЛИКОДНОМУ ЧИСЛІ, ЩО ЗАЙДУТЬ У НАЙДАВНІШІ ЗАКУТКИ СВІТУ.** Великий тираж „СВОБОДИ” та відповідний зміст збільшеного святкового числа, надають таким побажанням окремої вартості і значення.

ЦІНИ ОГОВОРЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальти	\$ 7.00
1 цаль через 2 шпальти	10.00
2 цаль через 2 шпальти	20.00
3 цаль через 2 шпальти	30.00
4 цаль через 2 шпальти	40.00
5 цаль через 2 шпальти	50.00
6 цаль через 2 шпальти	60.00

та в інших розмірах

ОГОВОРЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ
до 6-го КВІТНЯ 1987 р.

Оголошення святкових побажань, РАЗОМ з ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилають до „СВОБОДА”
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

„Союзівка на вакаціях”!

з огляду на ВАКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ
„СОЮЗІВКИ”

СОЮЗІВКА ЗАКРИТА

від 1-го березня до 1-го квітня 1987 року

тріо, яке появилось на сцені в чудових гуцульських строях, почали пісню „Подаруй мені Карпати”, відтак слідувала „Закарпатська коломийка”. „Спомин з гір” та „Марічка”, остання в дуже цікавій обробці А. Кос-Анатольського. Жартівливі пісні припали до серця публіки, як також жартівливий вірш, в якому О. Глібович представила нам життя і проблеми громадського життя в Канаді й ЗСА.

У дальшій програмі поділилися пісні „Тиха вода” та „Чарівна скрипка” Ігоря Поклода. Пісня буде поміж нас! Володимира Івасюка. Концерт закінчено пісню О. Левницького „Мі дівчата з Києва”. І, як можна було сподіватися, сіднейська публіка не хотіла відпустити „Верховинку” зі сцени. Оваційно, вставанням з місць та гучними оплесками вітали слухачі цих дійсно чарівних співачок. І, як заповіла О. Глібович „для тих, що встали” трио проспівало пісню „Бережень” Богдана Веселовського, але публіка довготривалими оплесками й черговим вставанням з місць вимагала ще пісень і „верховинки” проспівали канадську пісню „Юр ленд із май ленд”.

Голова Об'єднання Українських Громад м'р Юрій Менцінський з'явився на сцені з подякою від цілої громади, були подані квіти співачкам й їх керівникові від Союзу Українок, а піаністові М. Бубонові, який вміло, впевнено, з доброю технікою акомпанював „Верховині”, пляшку „Української горілки”.

Від імені Верховини Олена Глібович подякувала публіці за тепле вітання, за прийняття їх в Австралії, а особливо в Сідней. „Верховинки” обіцяли, що „якщо ми їх попросимо, повернувшись до нас”.

Ми цих дорогих „верховин” запрошуємо повернутися, заспокоїти стужену душу за дійсно мистецьким співом. Слухаючи вінок виконаних ними пісень, ми відчули і молитву, і сум, і жалість, і тугу за рідним краєм, і радість, і надію на краще завтра нашого народу.

На концерті „Верховинки” в невеличкому колі нових і старих друзів аж до пізньої ночі в приміщенні Українського Клубу провели час у дружній розмові, під час яких О. Глібович стріла мила несподіванка: після 40 років розлуки, вона несподівано зустрілася з своїм рідним братом. В розмові з милими гостями Сіднейці запевняли „верховинку”, що вони своїм виступом відновили „ловир” австралійських українців до якості мистецьких одиниць Канади.

Поява на Сіднейській сцені трио „Верховина” було дійсним святом для шанувальників української пісні.

Марія Галабурда — Чигрин

П'ЯТНИЦЯ,
20-го БЕРЕЗНЯ 1987 р.
Пасейк, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42-го Відд., о год. 7-й веч., у УНДОМ при 237 Норе Аве. Просимо взяти участь. Приднуйте нових членів до УНСОУ. — В. Марушак, рекр. секр.

СУБОТА,
21-го БЕРЕЗНЯ 1987 р.
Плейнфілд, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Ів. Франка 372-го Відд., о год. 7-й веч. в домі при 139 Westerwelt Ave., N. Plainfield, N.J. Просити членів взяти участь. Є важні справи до полагождення. — С. Лонишин, секр.

НЕДІЛЯ,
29-го БЕРЕЗНЯ 1987 р.
Чикаго, Іл. Річні загальні збори Т-ва ім. Дмитра Вітовського 301-го Відд., о год. 12-й дня в приміщенні парафії св. Андрія, Аддісон, Іл. Присутність всіх членів обов'язкова. В разі не-присутності статутом передбаченої кількості членів, Збори відбудуться годину пізніше. — Ю. Паславський, гол., П. Врублівський, секр.

НА ПРОДАЖ

МАЯМІ БІЧ, ФЛА.
Однокімнатне мешкання (eficiency) умебловане, сонячне, українське середовище, близько моря; ціна поміркована. Телефонувати: 1-305-864-0765.

Купуйте ще тепер всі чудові бджоліні продукти — МІД, ПЕРГУ, ПРОПОЛІС і БДЖОЛЯНЕ МОЛОЧКО. Будете здорові, як наступний весна.
Все на другий місяць мої бджолики — ці божі мушки, будуть поводити моєї поміччю. Я не буду міг всі продукти наливати, пакувати, на пошту носити. Мушу бджолюк пильнувати.
Як хочете напевно бути здорові і тишитесь весною як ці пташки, то зараз задрезуйте коверту і впожит там чек на суму \$22.00. Хай ці долари слухать Вам, а не банкові. Пишіть: М. SURMACH
169 W. Saddle River Rd.
Saddle River, N.J. 07458

ПІЗНЕ

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних граніт, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Брукс св. Духа в Емптонбургу та інших
ВІДОМА СОПІДНА ФІРМА

Cypress Hills
Monuments
Власник — українець
ВОЛОДИМИР
БІЛАНСЬКИЙ.
К. М. КАРДОВИЧ
О. ПОБАЧЕВСЬКА
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (718) 277-2332

Відкрито кожного дня, в суботу включно, від 9-5 по пол. в неділю від 10-4 по пол.
На бажання і для вигоди клієнтів радо заведемо до Вашого дому з проектами й порадами.

райської горілки”.

Від осередку СУМ ім. ген. хор. Т. Чупринки подякував співачкам за чудовий вечір, за прекрасний спів, за душевну насолоду Василь Сенько, а молоденька сумівка вручила їм знову квітці квітів. Подяку за чудовий концерт склав також голова ансамблю ім. Володимира Івасюка В. Войтович, а на згадку вручено трио пам'ятний трофей.

Від імені Верховини Олена Глібович подякувала публіці за тепле вітання, за прийняття їх в Австралії, а особливо в Сідней. „Верховинки” обіцяли, що „якщо ми їх попросимо, повернувшись до нас”.

Ми цих дорогих „верховин” запрошуємо повернутися, заспокоїти стужену душу за дійсно мистецьким співом. Слухаючи вінок виконаних ними пісень, ми відчули і молитву, і сум, і жалість, і тугу за рідним краєм, і радість, і надію на краще завтра нашого народу.

На концерті „Верховинки” в невеличкому колі нових і старих друзів аж до пізньої ночі в приміщенні Українського Клубу провели час у дружній розмові, під час яких О. Глібович стріла мила несподіванка: після 40 років розлуки, вона несподівано зустрілася з своїм рідним братом. В розмові з милими гостями Сіднейці запевняли „верховинку”, що вони своїм виступом відновили „ловир” австралійських українців до якості мистецьких одиниць Канади.

Поява на Сіднейській сцені трио „Верховина” було дійсним святом для шанувальників української пісні.

Марія Галабурда — Чигрин

The Ukrainian Restaurant & Caterers
132 2nd Ave. (8 St.)
N.Y., N.Y. 10003
212-533-6765
— PRIVATE PARTIES —
Christenings • Graduations
Showers • Weddings
Anniversaries
Meetings and Wakes

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в БРОУН, БРОУКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЦИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруксу і перенесенням тіл-них Останків з різних країн світу
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

UKRAINIAN NATIONAL SERVICE
Український Національний Цвинтар-Пам'ятник по-годувають всі справи пов'язані з похороном і похованням в ЗСА.
4111 Pennsylvania Ave., SE
Washington, D.C. 20746
Tel.: (301) 568-0630 — Days
(301) 855-8864 — Sat., Sun.,
Eve. & Holidays
MAIL: PO Box 430
Dunkirk, MD 20754

Комітет Оборони Української Спащини
таГоловний Екзекутивний Комітет
Українського Народного Союзу

закликають Вас

СКЛАДАТИ ЛОЖЕРТВИ
на його працю та акції для

- Поширювання правди про Україну
- Поборювання очорнювання та знеславлювання українців
- Оборони громадянських прав українців

Пожертви просимо пересилати тільки чеками, або поштовими переказами (не готівкою) на:
Ukrainian Heritage Defense Fund
с/о Ukrainian National Association
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
враз із вивопненим вирізком цього заклику

Просимо подати суму пожертви своє ім'я, прізвище та адресу

Сума пожертви \$

ім'я та прізвище

число дому, вулиця

місцевість

стейт

поштовий код